

АКТУАЛЬНІСТЬ «SOFT-SKILLS» У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Тетерич Н. В., Авраменко Т. М., Дядюн Т. В.

Кафедра організації, економіки та управління фармацією

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Національного фармацевтичного університету

м. Харків, Україна

natalititi@ukr.net

Вступ. Фармацевтична діяльність є соціально значущою професією, яка за психологією праці відноситься до типу «людина-людина», через що вимоги суспільства до фахівців даної професії є значно вищими, ніж до представників інших професійних напрямків. Сучасні фармацевтичні працівники повинні володіти не лише навичками «hard skills», які набуваються ними у закладах освіти, а і «soft skills», які виступають засобами ефективної реалізації професійних компетентностей. Саме тому професійний обов'язок фармацевтичних працівників сьогодення зобов'язує їх відповідати вимогам суспільства та професійної направленості та удосконалювати шляхи знаходження ними раціональних рішень в нестандартних та складних ситуаціях міжособистісної взаємодії в робочому середовищі, що позитивним чином позначатиметься на якості фармацевтичної допомоги.

Таким чином, можна зазначити, що вимоги, які висуваються до сучасних фармацевтичних фахівців, стосуються не лише наявності у них належного рівня «жорстких» навичок – «hard skills», якими є специфічні знання, необхідні для виконання професійних обов'язків, а і універсальних якостей – «soft skills», які сприяють побудові ефективної взаємодії з оточуючими та досягненню поставлених цілей практично за любых робочих й життєвих ситуацій.

Мета дослідження. Метою нашого дослідження був теоретичний аналіз основних компетенцій «soft skills», необхідних в роботі сучасних фармацевтичних працівників та виділення найбільш актуальних компетенцій, що

мають ключове значення для ефективної фармацевтичної діяльності.

Методи дослідження. У якості методів дослідженні нами було використано аналіз і синтез літературних джерел та наукових публікацій зі сфери психології, соціології, педагогіки й філософії, присвячених вивченню «soft skills», що дозволило виділити найбільш пріоритетні з них для підвищення ефективності фармацевтичної діяльності.

Результати дослідження.

До «soft skills» відносять комплекс відповідних компетенцій і навичок, які висуваються до фахівців певної професії, в значній мірі визначають якість їх міжособистісних комунікацій та в цілому характеризують професійну успішність. Працівники, який в достатній мірі володіє ключовими якостями і навичками «soft skills» є високоефективними при розв'язанні як повсякденних, так і складних, специфічних завдань, результатом чого є висока результативність праці та успішне кар'єрне зростання.

Слід відмітити, що наразі існує безліч варіантів списків «soft skills», проте універсальних не виділено через те, що в різних професіях можна окреслити навички, які в конкретній професії є більш пріоритетними. Враховуючи специфіку фармацевтичної професії та її соціальну значущість, можна виділити найбільш пріоритетні «soft skills» у діяльності сучасних фармацевтів. При цьому найвагомими для фармацевтів першого столу виступають комунікативні навички, адже здібність здійснювати ефективні комунікації дозволяє їм знаходити оптимальні шляхи стосовно налагодження ефективної міжособистісної взаємодії з оточуючими як у професійному колі, так і з клієнтами аптек. До них відносять: вміння здійснювати ефективні переговори завдяки вмінню слухати опонента та висловлювати власну думку у зрозумілій і ввічливій формі, а також вміння домовлятися та переконувати опонента. Задля реалізації вищезначених вмінь та навичок фармацевтичний працівник має удосконалювати здатність щодо розуміння невербальних каналів комунікативного процесу, виявляти толерантність по відношенню до опонентів, проявляючи коректність та тактовність, а також оволодіти мистецтвом

ефективної самопрезентації.

Треба відмітити, що ефективність діяльності сучасних фармацевтів також вимагає наявності у них лідерських навичок, під якими розуміють організаторські та управлінські здібності, а саме: вміння вирішувати конфлікти, створювати домовленості й угоди, здатність до наставництва, а також володіння навичками делегування та менеджменту.

Окрім цього, результативність роботи фармацевтів великою мірою визначається рівнем розвитку у них таких показників, як: емоційний інтелект, емпатія, позитивне мислення, висока стресостійкість, адаптивність, психологічна гнучкість, здатність до комплексного підходу до вирішення проблем, готовність працювати в команді, рівень самоорганізації, а також бажання вчитися та розвиватися протягом всієї професійної діяльності.

Таким чином, удосконалення навичок «soft skills» сучасних фармацевтичних працівників в значній мірі сприятиме підвищенню показників їх міжособистісної взаємодії, що сприятиме зростанню професійної діяльності до принципово нового, вищого рівня, сприятиме отриманню довіри й підтримки з боку керівництва та колег, а також значному просуванню кар'єрними сходами.

Висновки. Результати проведеного дослідження дозволяють засвідчити той факт, що наразі у професійній діяльності фармацевтичних працівників «soft skills» виступають гнучкими, позафаховими компетентностями, вміннями та навичками, які в значній мірі зумовлюють як ефективність виконання професійних обов'язків, так і значною мірою позначатимуться на успішності працівника поза межами професійної діяльності. Саме тому сучасна підходи до підготовки працівників фармацевтичного сектору охорони здоров'я мають враховувати важливість «soft skills» у такого роду діяльності та мають підвищувати вимоги й зусилля стосовно формування у фахівців комплексу універсальних компетентностей сучасного змісту. При цьому треба пам'ятати, що практично всі «soft skills» на будь-якому етапі професійної кар'єри можна розвивати і тренувати.